

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Defensio Locorum S.
Scripturae. De Ecclesia Catholica, Et Eius Pastore
Episcopo Romano, B. Petri, principis Apostolorum
successore, libri duo. Aduersus nugatorias ...**

**Torres, Francisco de
Coloniae Agrippinae, 1580**

VD16 ZV 18729

Capvt XVI. De tabulis diuini iuris, quas Antonius postulat, docuisse Petrum
Romae. Quid Clemens Romanus de aduentu Petri Romam scribat, & quid
alij, & de testimonio Pauli Orosij, & quae in eo ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-33634

CAPVT XVI.

De tabulis diuini iuris, quas Antonius postulat, docuisse Petrum Romæ. Quid Clemens Romanus de aduentu Petri Romam scribat, & quid alij, & de testimonio Pauli Orosij, & quæ in eo obseruanda sint. item quomodo redarguatur Antonius in istis tabulis, quas insanè postulat. et quomodo ex Euangelio primatus Petri, & successio in locum eius concludatur. & quomodo

Romæ præstitit Petrus, quod idem dixit
in actis Apost. Electum se fuisse ex
apostolis à Deo, vt præ-
dicaret genti-
bus.

Petrum Ro-
mæ docuisse
non perti-
nere ad cau-
sam succes-
sionis pon-
tifici loco
eius, vt fa-
ctuè volunt
Lutherani
doctores An-
tonio.

Videtur rem ne, inquit, tanti momenti, vt sine qua, (si Turrianum audimus) non possit Ecclesia subsistere, non confirmari, & lucere expressis, planis & certissimis scripturæ testimonijs? non posse Ecclesiam subsistere sine Petri succe-
sore verum est, quia sic eam dominus ædifi-
catam esse voluit; docuisse verò Petrum

Romæ, magis ad euentum quàm ad causam successionis pertine-
re, quis est tam parui iudicij, qui non videat? At tantum ab-
est, inquit, vt vllus extet de hac re locus in scriptura, vt
ne vestigium quidem vllum; immo potius multæ sunt
& grauissimæ coniecturæ in aliam partem. Satis decla-
rat ista tua cæca & præceps asseueratio, quàm sis rudis, & inex-
ercitatus in diuinis literis. Videris nunquam legisse, aut certe
nunquam considerasse, quod Apostolus ad Rom. scripsit, desidero
enim videre vos, vt aliquid impartiar vobis gratiæ spiritalis
ad confirmandos vos. id est, simul consolari in vobis per eam, que
in uicem est, fidem vestram atque meam, & c. Quem locum ex-
planans Theodoretus, desidero (inquit) venire ad vos, vt com-
municem id, quod ego accepi, & quia Petrus primus Euangelij
do-

Demon-
stratio ex
tabulis di-
uini iuris.
Docuisse
Petrum
Romæ.

doctrinam illis tradiderat, subiungit, ad confirmandos vos, quod
 perinde est, atque diceret, non aliam doctrinam vobis trado, sed
 traditam confirmare volo, &c. Haftenus Theodoretus ante an-
 nos prope mille ducentos. & beatus Chrysostomus, explanans il-
 lud, primum quidem gratias ego Deo meo per Iesum Christum pro
 omnibus vobis, quia fides vestra annuntiatur in vniuerso mun-
 do, Petrum dicit docuisse prius Romæ: idem affirmat Theo-
 phylactus nominatim de Petro, & paulo post idem Chrysosto-
 mus, non, inquit, dixit, desidero videre vos, ut doceam, ut in-
 struam, Græce est, *ναρξω*, (quod fit in catechumenis)
 nec ut, quod deest, suppleam; idem dicit Theophylactus Chry-
 stomum secutus, sed excutiamus tabulas diuini iuris, num ex
 ipsis hoc intelligi possit ab ijs, qui iudicio præditi sint. Recite-
 mus tamen prius testimonium Clementis Romani discipuli Petri
 de aduentu eius Romam, ut Simonem Magum conuinceret, &
 veritatem Euangelij prædicaret. Itaque cum aliquando, inquit,
 in theatrum meridie Simon prodijisset, iussissetque populo, ut
 Petrum quoque in theatrum raperent, promittebat se per aerem
 volaturum; cum verò cuncti promissi huius expectatione suspen-
 si tenerentur; iamque à demonibus in altum sublatus Simon, sub-
 limis per aerem volaret, dicens se in cælum ascendere, ut inde bo-
 na ipsis suppeditaret, cunctique, qui astabant, illum tanquam De-
 um concelebrarent, Petrus manus in cælum pariter cum mente
 tendens, Deo supplicabat, ut illam pestem per filium suum domi-
 num nostrum rumperet; & vires demonum, quibus ad fallendum,
 & perdendum homines utebatur, amputaret; ita tamen illum
 rumperet, ut non occideret. itaque intuens in eum Petrus, cum
 volare videbatur, si ego, inquit, homo dei sum, & verus apostolus
 Iesu Christi, & doctor pietatis in Deum, & non seductor, ut tu
 Simon, iubeo malis potestatibus diaboli apostatæ, quæ Simonem
 Magum vebunt, ut eum dimittant, ut ex alto præceps feratur
 cum risu eorum, quos decepit. Hæc cum dixisset, Simon Magus
 dimissus, cum ingenti fragore, & sonitu decidit, & vehementer
 elisus

Clemens
 Romanus
 de aduentu
 Petri Romæ
 & de prædi-
 catione
 eius contra
 Simonem
 Magum.

elisus, coxam, & anteriores partes in plantis pedum fregit. Et
 multitudo vulgi, vnus, inquit, tantum verus deus, quem Petrus
 iuste prædicat. ac multi quidem defecerunt ab eo; nonnulli vero
 illius interitu digni, in doctrina eius nefaria perseuerarunt. Hæc
 Clemens in libro VI. de cons. apost. c. VIII. Cum ergo tu Antoni
 Petrum Romæ docuisse negas, gloriam Deo & honorem Apostolo
 eius inuides, & salutem illis multis, quos Clemens dixit deseruisse
 tunc Simonem, & Petro adhæsisse. Beatum te, si sic tibi contingeret,
 vt Lutherum desereres, ne interitu eius dignus à vita excederes.
 Testatur beatus Hieronymus, venisse Petrum Romam anno 2. Clau-
 dij ad expugnandum Simonem. iam enim antea in Iudæa disputan-
 do, & prædicando cum eo pugnauerat, alij anno IIII. Conuenit cum
 hoc aduentu Petri Romam sub Claudio ad debellandum Simonem,
 quia multos decipiebat, & in magno honore habebatur, quod scribit
 Irenæus libro primo contra hæreses, honoratum fuisse Simonem à
 Claudio propter magiam. Idem scribit Iustinus martyr in apologia
 ad Antoninum, pro deo habitum fuisse, & statua inter duos pontes
 cum hac inscriptione posita, Simoni deo Sancto, honoratum. Cōuenit
 item quod scribit Suetonius in Claudio, Iudæos impulsore Christo
 assidue tumultuantes, Roma expulit. Tumultus dicit, quos Iudæi
 propter conuersionem Hebræorū ad fidem Christi, quæ docebatur,
 & prædicabatur, excitabant. nō enim pati poterant, vt lex Moysis
 Iudæis ab Apostolo Petro dissuaderetur. Meminit etiam huius
 prædicationis Petri Romæ Claudio Imperatore Paulus Orosius
 his verbis, libro VII. historiarum, exordio, inquit, regni eius, Petrus
 Apostolus domini nostri Iesu Christi Romam venit, & salutarem
 cunctis credentibus fidem fideli verbo docuit, potentissimæq; virtu-
 tibus approbavit, atque exin Christiani Romæ esse cæperunt. Et
 paulo post, accidit etiam eodem tempore præsentis gratiæ dei grā-
 de miraculum, siquidem Furius Camillus Scribonianus Dalmatiæ
 legatus bellum ciuile molitus, legiones multas, fortissimasque ad
 Sacramenti mutationem pellexerat. Itaq; die dicto, vt in vnum vn-
 dique ad nouum imperatorem conueneretur, nec aquilæ ornari, ne-
 que conuelli quoquomodo signa, moueri ve potuerunt. Exercitus
 tanta

Quomodo
 Antonius
 cum Petrum
 Romæ docu-
 isse negat,
 gloriā deo,
 & honorem
 Petro, & sa-
 lutem mul-
 tis, qui Si-
 monem Ma-
 gum deseru-
 erunt, & Pe-
 tri prædica-
 tioni & do-
 ctrinæ adhæ-
 serunt, inui-
 det.

De Simone
 Mago Ro-
 mæ honora-
 to, & de ad-
 uentu Petri
 Romam ad
 oppugnan-
 dam doctri-
 nam eius.

Quæ Paulus
 Orosius de
 aduentu Pe-
 tri Romam
 ad docendū
 scripserit.

tanta, & tam inusitata miraculi fide motus, & conuersus ad pœnitentiam, Scribonianum quinto statim die destitutum interfecit; seseq; Sacramento prioris militiae continuit. Tristius, ac perniciosius vrbi Romæ nihil vnquã fuisse, quã bella ciuilia, satis notũ est. Deinde subiungit, Itaq; propter aduentum apostoli Petri & tenera Christianorum germina, vixdum adhuc pauca ad sanctæ fidei professionem erumpentia, hanc exorientem tyrannidem, & consurgens istud ciuile bellum neget quisquam diuinitus esse compressum, qui præteritis temporibus de compressione bellorum ciuiliũ simile probarit exemplum? hætenus Orosius. Tria sunt in hoc testimonio grauißimi auctoris consideratè obseruanda: vnum est, fuisse hoc de aduentu Petri Romam ad docendũ fidem Christi tempore Claudij non solum Christianis, qui erant tempore Augustini, cuius rogatu has historias Paulus Orosius scripsit, notum, & certum, sed ipsis etiam Gentilibus, siquidem ad eos reprimendos, & confutandos, hos libros historiarum Orosius scripsit. aiebant enim, vt idem in præmio testatur, omnia mala in mundo euenire, quòd crederetur Christus, & Deus coleretur, & idolorum minueretur cultus. Alterum est, non putasse Orosium, vllum Gentilem, nedum Christianum futurum vnquam esse tam parui ingenij, aut tam deprauati iudicij, qui replicata memoria præteritorum, & collatis superiorum temporum, & bellorum ciuiliũ historijs, non intelligeret, propter aduentum doctrinæ nouæ religionis Christianæ, quam beatus Petrus primus in vrbem Romam introduxit, euenisse, vt initium illud ciuilis incendij, quod ille Furius Camillus furijs inferni agitatũ præparabat, mirabiliter extinctum esset, ne fides Romanorum, quæ paulo post in vniuerso mundo Paulo teste annuncianda erat, impediretur. Tertium est, hoc, quod proxime dixi, non putasse Orosium, fore vllum ne Gentilem quidem, qui illam mirabilem, & subitam illius belli ciuilis præparati extinctionem non ad aduentum doctrinæ Petri referret, contra euenisse. inuentus est enim, qui non solum ad gloriam euangelij, (quod tunc Petrus, vt Caput apostolorum & totius Ecclesiæ, in vrbe cunctisq; orbis principe & domina primus, vt decebat, prædicauit) hoc be-

Tria in testimonio Pauli Orosij recitato consideratè obseruanda.

Quomodo Antonius Sadeel Lutheranus minus de Petro, & de gloria Euangelij, quod Romæ prædicauit, re-

B l

nescium

periat cre-
dere quam
gentiles il-
lius tempo-
ris, quo hæc
Paulus Oro-
sius rogatu
Augustini
scripsit.

Demōstra-
tio ex tabu-
lis diuini
iuris, quas
Antonius
requisit,
docuisse Pe-
trū Romæ.

nescium pacis, & quietis non referret, sed qui minus credens de Petro, & de gloria Euangelij, quod prædicauit, quam Gentiles illius temporis, quo hæc Orosius scripsit, docuisse Petrum Romæ, negaret; & hanc etiam gloriam, ut antea dixi, Deo & apostolo. ius, super quem Ecclesiam ædificauit, inuideret. meminit idē auctor Orosius paulo post de Iudæis illis tumultuantibus impulsore Christo, Roma expulsis, quos Suetonius dixit, quem idem etiam auctor citat, de quibus ait, sed verum contra Christum tumultuantes Iudæos coerceri, & comprimi iusserit Claudius, an etiam Christianos simul, velut cognata religionis homines, voluerit expellere, nequaquam discernitur. Mihi verò facile videtur discerni posse ex actis Apostolorum, ut iam tabulas diuini iuris, quas requiris, attingamus. Scribit enim Lucas c. xviii. Post hæc egressus, (Paulum dicit) ab Athenis, venit Corinthum, & inueniens quendam Iudæum nomine Aquilam, Ponticum genere, qui nuper venerat ab Italia, & Priscillam uxorem eius, eo quod præcepisset Claudius discedere omnes Iudæos à Roma, accessit ad eos, & quia erant eiusdem artis, manebat apud eos, & operabatur; erant enim scenofactorie artis. Fuisse autem Aquilam & Priscillam uxorem Christianos, magis ex epis. ad Cor. priore c. xvi. liquet. ait enim in extrema parte, Salutant vos in domino multum Aquila & Priscilla cum domestica Ecclesia, apud quos & hospitor. Iudæos igitur omnes tum Christianos, tum non Christianos eijci ex urbe Claudius iussit. Iudæi enim in Iudæos factos Christianos, motus & tumultus concitabant; cum gentibus enim factis Christianis nulla illis lis. Tunc etiam edictum Claudij coegit Petrum discere post 1111 annos aut duos sua prædicationis Romæ, qui fuit sextus annus Claudij. Age verò Antonius, cū iussit Claudius excedere Roma omnes Iudæos, iam erant Romæ Iudæi facti Christiani, ut ex actis Apostolorum constat; illos autem non fecerat Christianos Paulus, qui postea, ut statim docebo, primum Romam venit, neque Barnabas, quem Tiberio Imperatore Romam venisse scribit Clemens libro primo qui de recognitionibus inscriptus est; is enim vno tantum die concionatus, & cum risu explosus.

explosus, ut idem narrat, discessit; sic enim ait de ijs, qui Barnabam audiebant, ὅς ἐκ συναγωγῆς ἀτακτοὶ ἠρίεσαν γέλοια παρασι-
πᾶν, καὶ ἀπορεῖν αὐτὰν περὶ ὧν οἱ ὅς ἐξ ἐλαφροῦ πνεύματος δαμονῶνται.

Dic igitur tu, quis alius Apostolus Romæ tunc docuerit, cum nemo ex scriptoribus alium scribat, neque de ullo alio sermo feratur, & fama sit præter Petrum, quem multi & grauißimi, & antiquißimi auctores scribunt, & omnes vulgo ferunt? Paulum fortasse dices. At is postquam Euangelium Romæ prædicatum fuerat, Romam venit, ut ex Epistola eius ad Romanos, & ex actis Apostolorum perspicere potes, ut de hoc etiam tabulas divini iuris tibi exhibeamus. In Epistola enim ad Romanos, ut paulo ante dixi, scripsit, desiderare se videre Romanos, ut aliquid gratiæ eis impartiret ad confirmandos eos, quod satis clare, ut ab antiquis eius loci interpretibus observatum est, significat, iam ante credidisse, ac Christianos factos fuisse; sic enim vult hoc verbo confirmandi idem Apostolus in actis Apostolorum c. 14. & postera, inquit, die profectus est, Paulus scilicet, cum Barnaba in Derbem; cumque Evangelizassent civitati illi, & docuissent multos, reuersi sunt Lystram, & Iconium, & Antiochiam, confirmantes animas discipulorum, exhortantesque, ut permanerent in fide. Confirmari itaque in fide dicitur, qui iam ante credidit. Scripsit autem hanc Epistolam ad Romanos Corinthi, ut in extremo Epistolæ docet. Pheben enim commendat, quam ministrā esse ait Cenchrensis Ecclesiæ; sunt autem Cenchrea, oppidum Corinthiorum. Deinde ait, salutat vos Gaius hospes meus, quem Corinthium fuisse ex prioribus ad Corinthios litteris intelligi potest, ait enim in epist. priore ad Cor. gratias ago Deo meo, quod neminem vestrum baptizavi nisi Crispum & Gaium. Quo autem tempore epistolam scripserit, idem significat, cum ait in eadem epist. ad Rom. c. xv. nunc igitur proficiscar in Hierusalem ministrare sanctis; probauerunt enim Macedonia, & Achaia collationem aliquam facere in pauperes sanctorum, qui sunt in Hierusalem, de his vero pecunijs in priori Epist. ad Cor. ita scribit c. xv.

Accedunt ad tabulas diuinas cōstans fama & grauißima & antiquißima, ac per multa magnorum aucto- rum testimoni- um primū fidem Christi prædica- se.

Quomodo non Paulus primū, sed alius, Petrus scilicet Romæ fidem Christi tra- didit.

Vnde Paulus epistolā ad Rom. & quo tempore scripsit.

De aduentu
Pauli Ro-
mam.

Qua tabula
diuini iuris
Antonium
deficiunt,
vnde con-
stat neque
mentis, nec
orationem
eius confi-
tere.

Quomodo
cogitur
Antonius
dicere, vera
esse contra
dictionem

de collectis autem quæ sunt in sanctos, sicut ordinavi Ecclesijs Ga-
latiæ, ita & vos fratres facite per vnam sabbati; vnusquisq; ve-
strum apud se seponat recondens, quod ei beneplacuerit; et non
cum venero, tunc collectæ fiant. Cum autem præsens fuero, quos
probaueritis per epistolas, hos mittam, perferre gratiam vestram
in Hierusalem, quod si dignum fuerit, vt ego eam, mecum ibunt.
Cum his pecunijs Hierosolymam proficiens, presbyteris dixit
Mileti act. 20. & nunc ego scio, quod non amplius videbitis faci-
em meam vos omnes, per quos transui prædicans regnū Dei. Quod
ita euenit. statim enim accusatus Hierosolymis, & in maximum
discrimen adductus, deinde à tribuno militum liberatus; & è ma-
nibus Iudeorum ereptus, tandem à Festo Romam missus est. post
appellationem Casaris, post Claudium scilicet Anno 2. Neronis,
Marcellino, & Aniola Consulibus, vt Cassiodorus testatur. Si ad-
huc pertenderis, vt es pertinax, nondum nos tabulas diuini iuris
exhibuisse, quia non omnia lucent, vt petis, expressis, planis, &
certissimis scripturæ testimonijs, obijcio tibi regulam antiqui iuris
Modestini iurisperiti, ex ratione naturali ductam, non expressa
non nocere; & alteram Pauli Iurisperiti in eandem fere senten-
tiam, eum, qui taceat, non fateri, sed tamen verum esse, eum non ne-
gare. Age verò Antoni, exhibe tu tabulas diuini iuris, quibus pro-
bes, non esse habendas pro tabulis diuini iuris, quæ in expressis,
planis, & certissimis scripturæ testimonijs non consistunt, quæ si
te deficiunt, sequitur, vt neq; mens tua, nec oratio consistat; cum co-
garis dicere, veras esse dicitur. neque, quæ pateris. etenim quia non sunt ta-
bule diuini iuris expressis, & planis verbis quæ testentur docuisse
Petrum Romæ, verum esse dicis, non docuisse, rursum, quia te defi-
ciunt tabule diuini iuris, quibus probes, non esse tabulas diuini iu-
ris, nisi expressis, & planis verbis scriptas, & quibus probes item,
non esse credendum nisi testimonijs scripturæ, & quidem expressis,
neceße tibi est, vt, quia veteres scriptores Roma Petrum docuisse,
& illic martyrio coronatum fuisse, vt tu etiam confiteris, tradide-
runt, & hoc ipsum testatur fama consentiens & sermo omnium Eccle-
siarum cuncti orbis, qui à sanctis Apostolis, qui Petro superstiti
fuerunt

fuerunt, & ab ijs, qui Romæ docentem viderunt, & audierunt
ad nos manavit, & vestigia Romanæ prædicationis Petri in Epi-
stola Pauli ad Rom. & in actis impressa apparent, necesse inquam
est tibi, vt dicas, verum esse, docuisse Petrum Romæ; id est, do-
cuisse, & non docuisse. ita te ad sanandum redarguimus. Tu enim
es ex illis disputatoribus, quos tuus Arist. in libro IIII. primæ
Philosophiæ ait οὐδὲν πρὸς δέοντα, ἀλλὰ βίαις, τοῦτον δὲ λέγει. Quomodo
aut. id est, qui non suasionem indigent, sed violentia; horum autem
redargutio sanatio est. Manes igitur redargutus, id est, ad af-
firmandā contradictionem compulsus. Quod vero scripsisti, grauis-
simas coniecturas esse in aliam partem, scilicet non docuisse Petrum
Romæ, cur, si grauisimæ videbantur, eas reticuisisti? an non satis
declaras, quantum illis confideres? & cauisse te silentio, ne te & cō-
iecturas tuas redarguerem? Sed coniecturæ quas dicis, satis à Ro-
fense contra Vldericum Velenum, & à Mutio Iustinopolitano con-
tra Viretum confutatæ sunt, responde illis tu, si tibi videris posse.
Quod autē adiunxisti, in scriptura ne vestigiū quidem ullū appa-
rere, docui mendaciū esse. tempus est, vt ad alia pergamus. Sed
vt illud præteream, inquis, ac quod erit istud concluden-
digenus, Petrus Romæ fuit, Romæ docuit; pro Christi
nomine mortē adiit, ergo fuit Rom. Episcopus; & quot
quot ab eo tempore extiterunt Romani Episcopi, dicen-
di sunt Petri successores in Apostolatu; atque adeo (vt
Pontificij volunt) in Apostolatus primatu. Non est hoc
concludendi genus nostrorum, sed commentum tuum manifestum.
Nos enim nos dicimus, quod Petrus Romæ fuit, docuit, pro Chri-
stinomine mortē adiit, causā fuisse vt episcopus Romanus esset; & in
de factū esse, vt Episcopi Romani successores Petri fuerint in pri-
matu apostolatus. tu hoc fingis ad decipiendū eos, qui te audiunt.
Nō hæc fuit causa; sed quod Christus in Euāgelio post illam admi-
rabile & diuinam confessionem fidei, Petro dixit, tu es Petrus, &
super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & tibi dabo clauēs
regni celorum &c. & inde factum est, & fit, vt quotquot episcopi
Romani in eius locum ex eo tempore ordinati fuerunt, & hoc tem-

Quomodo
Antonium
redarguimus
ad sanandum
eum.

Qui satis su-
perq; redar-
guerint de-
liras Luthe-
ranorū con-
iecturas, nō
docuisse Pe-
trum Ro-
mæ.

Commentū
Antonij ma-
nifestum.

Quod men-
daciā nobis
affingat An-
tonius, vt
eos decipiat
qui eum au-
diunt, & le-
gunt.

Quod sit
nostra con-
cludendi ge-
nus, ab illo
commentitio,
quod nobis
fallaciter
Antonius
attribuit,
alienissi-
mum.

pore ordinantur, successores Petri in primatu apostolatus Petri fuerint, & hodie sint, id est, ut Petrus caput Apostolorum fuit, & totius Ecclesiae, sic episcopus, qui in Petri locum ordinatur, siue Romae ordinetur, siue in alia ciuitate, omnium episcoporum, qui successores Apostolorum sunt, & omnium Ecclesiarum cuncti orbis caput est, & in eos ipsos episcopos, & in eorum Ecclesias, & in cunctos populos Christianos & eorum reges ac principes primatum pontificatus tenet, sicut Petrus in omnes oues Christi tenuit. Nostrum itaque concludendi genus hoc est, Christus promisit singulariter & primum Petro in Euangelio, aedificaturum se Ecclesiam super eum, & daturum ei clauas regni caelorum; & hoc quod ei promisit, praestitit; ergo fuit singulariter primus episcopus, id est, habuit primatum inter omnes Apostolos, quibus fuerat idem Petrus aequalis apostolus antequam a Christo primatum acciperet, & quotquot in Petri Cathedra ordinantur successores Petri, in eodem primatu sunt; non quia Romae ordinantur, & Romani Episcopi dicuntur, & sunt, sed quia in locum Petri ordinantur, (quod, ut à principio Romae fieri solitum est propter urbis principatum, & quia sic fuit Dei voluntas, sic etiam, si expedire videretur, in alia ciuitate fieri posset) id est, ordinantur, ut Petro in ea potestate, quam Christus ei singulariter & primum dedit, succedant. Quia sic domum Dei, quae est Ecclesia, voluit Christus gubernari, ut vnum primum patrem familias haberet. Quod est optimum omnium genus gubernationis, quod summam Dei sapientiam & prouidentiam decebat, & Ecclesiae Catholicae, & unitati eius necessarium erat. Hoc est nostrum concludendi genus. Abi igitur cum tuo commentitio genere concludendi à te fabricato ad decipiendum simplices, quorum sanguis de manu tua miser homo, in die illa requiretur. Sed pergis, Discutiamus (ais) vim huius conclusionis, si Petrus fuit Episcopus Rom. quatenus apostolus, ergo ceteri apostoli fuerunt quoque Romani episcopi. Si non quatenus Apostolus, ergo pontifex non illi succedit in apostolatu. Petrus fuit Episcopus Romanus, id est, omnium Christianorum totius Imperij Romani,

non quatenus Apostolus, omnes enim 12. erant apostoli; sed quatenus Petro singulariter dictum est, tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam, & tibi dabo claves regni cælorum. In hac potestate succedit ei pontifex Romanus, quæ potestas, quia fuit primum data Petro principi Apostolorum, potestas apostolica, & Cathedra apostolica, & apostolatus, & ipse pontifex Dominus Apostolicus ab antiquis Ecclesiæ doctoribus dici consuevit. An fuerit Petrus episcopus Romanus, quatenus Apostolus. Illud etiam, potiori iure fuisse Paulum Rom. Episcopum, quia expresso, inquit, Dei mandato Romæ docuit, quod de Petro te dicis non legisse, Legisti fortassis in Epistola Marcelli antiquissimi pontificis, & martyris ad Episcopos Antiochene provincie, sed non credis: sic enim ait loquens de Petro, ipse enim est Caput totius Ecclesiæ, cui ait dominus, Tu es Petrus & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam & c. eius enim sedes primitus apud vos fuit, quæ postea iubente domino Romam translata est, cui adminiculante gratia diuina hodie præsidemus. Hætenus Marcellus. Cum iussit dominus Petro, ut hic grauius, & vetustissimus, ac sanctissimus testis affirmat, transferre sedem Romam, simul iussit ire Romam ad prædicandum gentibus. Sed quia tabule humane sunt, & tu alienus ab omni humana ratione, in omnibus quæris diuinas tabulas, non credis tanto testi, habes etiam tabulas diuini iuris, quas sæpe, credo, legisti, sed nunquam intellexisti, idque, quia ne illis quidem credis. Scribit igitur Lucas in Actis Apostolorum c. xv. dixisse Petrum in illa Synodo Apostolorum Hierosolymitana, viri fratres, vos scitis, quoniam ab antiquis diebus Deus in nobis elegit per os meum audire gentes verbum Euangelij, & credere. Si elegit Deus Petrum ad prædicandum gentibus, præcepit igitur prædicare eis: quomodo enim auditura erant per os eius verbum Euangelij, nisi illis prædicaret? quis autem ignorat, Caput gentium fuisse Romam? in qua Vrbe omnium gentium domina, cum magna etiam multitudo Iudeorum esset, neminem Apostolorum magis decebat Romæ primum prædicare, quam eum, qui caput erat Ecclesiæ, quæ ex gentibus, & ex Iudeis congreganda erat.

Astipulan-

Quo Petro iussu ad domino est prædicare gentibus, & quomodo hoc Romæ prædicando præstitit.

Quomodo
ad aphonia
compulsus
est Aotonis,
aut ad elen-
chum, id
est, ad con-
tradictionē.

Quomodo
non quia
Petrus Ro-
mæ docuit,
primatum
habuit, sed
quia tabula
diuini iuris
primatum
ei adiudi-
cant.

Astipulantur his tabulis illæ aliæ tabule Pauli, id est, Epistola ad Romanos, ex qua intelligimus, ante aduentum Pauli Romam, fuisse Euangelium Romæ prædicatum, & quidem cum magno fructu, & Paulum desiderasse proficisci Romam, non ut ibi primus doceret, sed ut confirmaret credentes. Si conueniebat, ut opus tam arduum audendi prædicare euangelium in principe totius mundi ciuitate, quæ caput gentilitatis, & idololatriæ erat, aliquis apostolus aggrediretur, & non fuit Petrus, dic tu, quis alius ex apostolis fuit? quod si neminem habes, ad aphoniam igitur compulsus es, aut ad elenchum, id est, ut contradicas tibi ipsi, & confitearis, docuisse Petrum Romæ, quod ante negabas. Deinde dicis, nec etiam obijcio, quod veteres dixerunt, Paulum cum Petro fundasse Ecclesiam Rom. illa, inquam, omnia prætermitto. recte, & cordatè prætermittis; utinam sic cæteras alias nugas prætermisisses. Illa, inquis, omnia prætermitto, ut dicam ex illis Pontificiorum præmissis sequi, Episcopum Hierosolymitanum fuisse Petri successorem, quia Petrus Hierosolymæ docuit; idem dico de Antiochia; deinde omnibus locis, in quibus Petrum docuisse non humanis, quemadmodum Turrianus, sed diuinis scriptis, atque documentis asseruimus. Sumis, quod falsum est, & à me antea confutatum. Non enim, quia Romæ docuit Petrus, primatum Romanæ Sedis habuit, & in primatu successores Episcopos Romanos; sed propter tabulas diuinas, quibus primatus eius & successorum eius sancitus est, ubicumque cathedram, ad docendum habere Petrum, & successores eius, voluntas Dei, & Ecclesiæ Catholicæ communitas esset. Torques deinde aliam hastam ut bellus bellator, Neque video (inquis) quamobrem ex ciuitates, quæ sunt priores tempore, debeant esse iure, & auctoritate posteriores. Atque hoc Turrianus, qui voluit videri Iuriconsultus, debuit obseruare. Ego Antoni neque iuris consultus sum, neque quod non sum, videri volo: sed si tu non vides, quamobrem Ciuitates, quæ sunt priores tempore, debeant esse iure, & auctoritate posteriores, mirum, si videas, quamobrem Andreas fra-

ter Petri, qui fuit prior tempore & ætatis, & vocationis ad Apo-
stolatū, debuerit esse iure, & auctoritate primatus posterior Pe-
tro, & quia non videas, litem Deo inferre velis. Pergit Antonius
ad aliud genus argumentationis.

CAPVT XVII.

De testimonijs Patrum ab Antonio citatis, Chrysostomi, & Aug.
contra primatum Petri in loco Matthæi fundatum. Et quomodo
falsum sit, quod in loco Augustini commentus est Antonius dupli-
cem esse, primatum ordinis, & primatum potestatis, & quomodo
probetur primatum ordinis non posse esse sine primatu potestatis,
& de loco Cypriani, vnde Antonius probare voluit, primatum Pe-
tri non fuisse primatum potestatis, & quomodo ipse ille locus Cy-
priani redarguat, & conuincat Antonium. Et de alio loco Cypriani
citato ab eodem Antonio contra se. & de eo, quod ait Antonius, an-
numerasse Clementem epistolas suas duas, & libros cōstitutionū
Apostolicarū libris Canonicis, quomodo doceatur falsū esse. Quid
respōdeatur Antonio obijcēti testimonium Clementis & Anacle-
ti de primatu Petri in causa eorum non esse admittendum. Item de
sedibus Apostolorum numero multitudinis apud veteres auctores,
quod Antonius obiecit, quomodo asstruant, & confirment v-
nam primam sedem Apostolicam B. Petri. De testimonio
Innocentij prætermisso, & dissimulato
ab Antonio.

Quoniam autem (inquit) veteres doctores
citauit, tanquam suæ sententiæ suffragato-
res, nos vicissim aliquot etiam veteres hūc
Matthæi locum exponentes audiamus. Sic
igitur Chrysostomus in Matthæi homilia 35. super hanc
petram, id est, inquit, super fidem confessionis, ἐπὶ τῇ πίστει
τῆς ὁμολογίας. Hæc verba quamuis paucissima, ex parte tamen de-
prauasti. non enim dixit Chrysost. super fidem confessionis, sed
super fidem, & confessionem, in quo facilius intelligitur super fi-
dem & confessionem scilicet Petri, quam si dicamus super fidem
confessionis, sed parum refert. rogo enim te, cum dicit super fidem
confessionis, cuius confitentis confessionem dicit? non enim potest
esse

De testimo-
nijs ab An-
tonio reci-
tatis.

Cc

esse